

Po njej ne bode nikomur sile, za otroke, za stariše in za učitelje pa bode vsekako nekaj olajšanja iz nje. Kdor trpi po njej škodo, to je edino neverski liberalizem in pa nemškutarija. Za njima pa slov. ljudstvo nima uzroka, da toči solze. Njiju sad je sodomsko jabelko, lupinje lepo rdeče, toda brez mesa, brez jedra.

Vrlo delo, vrlo plačilo.

Posojilnica v Celji imela je svoj redni občni zbor dne 20. febr. 1888, pri katerem so bili izvoljeni v načelstvo sledeči gg.: dr. Josip Sernec, ravnatelj, Lovro Baš, namestnikom, odbornikom: dr. L. Filipič, Franc Janesch, Jernej Voh, dr. Dečko, Mihael Vošnjak, Franc Irgl (vikar), Janez Zupanc in Maks Veršec; v nadzorstvo pa gg.: profesor Ivan Krušič in Mihael Žolgar, Karol Vanič, dr. Gustav Ipavc in Andrej Elsbacher.

Posojilnica Celjska končala je svoje sedmo upravno leto in mi posnamemo iz letnega poročila sledeče zanimive podatke:

Prometa je imela leta 1887 692.362 gld. 84 kr. Pristopilo je njej 254 zadružnikov, izstopilo pa 40, tako da šteje 1441 udov, ki imajo v deležih 22.104 gld.

Hranilnih vlog se je vložilo 167.226 gld. 76 kr., izplačalo pa 127.344 gld. 23 kr. in je njih stanje koncem 1887. leta s kapitalizovanimi obrestmi vred 377.628 gld. 48 kr. in 805 vložnikov.

Novih posojil se je v letu 1887. dalo 123.751 gld. 14 kr., vrnilo pa 63.941 gld. 56 kr., tako da je stanje danih posojil koncem 1887. leta 401.527 gld. 47 kr.; posojila so dana 1332 zadružnikom. Na menjice je danih 263 posojil vkup s 129.400 gld.; proti vknjižbi na zemljišča 169 posojil v znesku 96.390 gld.; ostala posojila so na osobni kredit proti zadolžnicam. Druhim posojilnicam se je dalo 25.500 gld. posojil.

Čistega dobička je 3347 gld. 74 kr., od katerega je občni zbor dovolil med drugim dar katoliškemu podpornemu društvu v Celji 100 fl., dijaški kuhinji v Celji 100 fl., podpiralni zalogi slovanskih vseučiliščnikov v Gradci 50 fl., ostanek čistega dobička 2491 fl. 56 kr., pridejal se je k specijalni rezervi, ki znaša s tem doneskom 12.753 fl. 58 kr., splošni rezervni fond pa znaša 31. dec. 1887 4601 fl. 35 kr., torej ima posojilnica vkup 17.354 gld. 93 kr. rezervnih fondov.

Iz tega poročila se vidi jasno, kako velikansko je posojilnica Celjska napredovala in kako solidno se je razvil ta denarni zavod. Pridobila si je v deležih 22.105 gld. in v rezervnih zakladih 17.354 gld. okroglih 40.000 fl. lastnega premoženja, t. j. 11 % hranilnih vlog; tako visokega odstotka v lastnem premoženju v razmerju s hranilnimi vlogami še ni dosegla

menimo nobena avstrijska hranilnica. Vrh tega pa še jamči za varnost hranilnih vlog neomejena zaveza vseh zadružnikov s celim njihovim premoženjem, ki znaša poprek računeno nad 3 milijone gld., toraj 377.000 hranilnih vlog, ki jih ima posojilnica okoli devetkratna varnost ali pokritje. Varnost denarja vloženega pri posojilnici Celjski je toraj nedvomljiva v vsakem oziru; take varnosti še nobena hranilnica dati ne more.

Seveda je pa vodstvo tega izglednega zavoda tudi v izvrstnih rokah, kar nam svedoči s kraja omenjena imena.

Odkar posojilnica obstoji, vložilo je pri njej hranilnih vlog več kot 1500 vložnikov in dobilo posojil pa blizu 1700 zadružnikov, veliko jih je med temi rešila pogube in veliko stotin je kmetom prihranila na eksekucijskih stroških, rešila veliko kmetij neizogibnih eksekutivnih prodaj.

Pri tem vsem je pa posojilnica Celjska od leta 1883 sem darovala za različne dobrodne namene 2365 gld., kar je za naše mlade zavode gotova precej znatna svota.

Posojilnica v Celji sprejema hranilne vloge od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo s $4\frac{1}{2}\%$ obrestmi. Posojila se dajajo proti 6% samo zadružnikom. Uradni dan je torek in petek od 9. do $\frac{1}{2}$ 12. ure. Prošnje za posojila se sprejemajo tudi druge dneve.

Gospodarske stvari.

Telice in njih molžnja.

Pri kravi je veliko vredno, da ima lepa in čvrsta teleta in umni gospodar gleda na to, da si vzredi, ako je mogoče, tako kravo v svojem hlevu. Kedar ravna tako, kakor smo rekli v zadnjih listih, posreči se mu to gotovo in doboje si na precej lahek način dobro kravo. S časom pa bode vsa njegova živina lepša in za to več vredna. In če tudi že cena ni visoka, spravi jo vendar le v denar in vsakdo bode tako živino rad kupil ali tudi on sam bode je vesel, kedar pride v hlev in vidi, da je vsa lepo snažna, črsta, „dobre kože“.

Ali njegova gospodinja še s tem samim ne bode zadovoljna, ona hoče mleka, kajti v gospodinjstvu rabi ga veliko in potlej bi še rada tudi kaj po svoji strani spravila iz hleva v denar. Tedaj pa je treba, da se gleda tudi koj s kraja na mleko in to že pri telicah. In to delo ni preveč in tudi brez uspeha ni, ako se ga poprime človek pri pravem kraju ter dela potem po pravih načelih.

Mlečne žleze in cevike začno pri telicah kmalu, ko so postale breje, svoje delo. To delo se vrši potem po časi vse dni tje do zadnje tretjine nošenja. Tedaj pa je v njih že soka,

ki ima precej podobo mleka in nekaj tednov, predno povrže mlada krava, nastaja že v vimenu slezovina ali kakor se učeno pravi, koloster. V časih pa se napravlja že pravo mleko, predno povrže krava. Ako se telica molze, vzbuja se ji v vimenu delovanje mleka, kajti tako prihaja več krvi in z njo se nareja z lahkoma mleko.

Kedar tedaj molzemo telico, ko je breja, stori ji to dobro ter se ona pripravlja na zizanje, ki se prične, kedar je povrgla in cecki se že privadijo na to ter ne trpe potem več tolake sile, kedar se začne v resnici zizanje. Tu in tam so torej že začeli telice, ki so breje, še precej, predno ima povreči, molzti, se vé, da je ta molžnja suha ali to ne stori nič, žival ne trpi nobene sile in v časih se prikaže v vimenu popolnem gotovo mleko, da-si še telica ni povrgla.

Škoda, da še ta molžnja ni bolj v navadi, kriva je tega pač brž ko ne stara navada — nemarnost ter je želeti, da se odpravi, saj naše slov. gospodinje naj poskusijo molžnjo tudi pri telicah!

Tele, prvenec naj ziza in to še dalje, kakor pri stareji kravi. Obema pride to prav teletu, ker postane čvrsto in mladi kravi, ker dobi boljše cecke in se v njih boljše mleko dela. Čisto posebno pa še je za tega voljo zizanje dobro, ker tele boljše izprazni vime, kakor pa človeška roka. Le redko — takrat, če ima mlada krava preveč mleka, bilo bi treba, da se tudi molze, to pa poprej, ko se spusti tele h kravi.

Na to opomenimo še posebno naše gospodinje, kajti veliko pride na to, kako se sprva ravna s kravo. Ako delamo tedaj z njo krivo, težko, če še pozneje vsa skrb, ki jo imamo za kravo in vime, kaj pomaga.

Kokošinja jajca.

Po zimi nesó kokoši malo in pomaga si torej gospodinja s tem, da si shranjuje jajca iz jeseni za zimske potrebe. Ali v tem ima svoje težave. Prva je to, da dobodo jajca okus od tega, v čemer jih gospodinja shranjuje. Ako jih ima v apnu, okus imajo po apnu; ako jih dene pa v rez, okušajo se po slami.

Vsled tega bilo bi pač dobro, ko bi se jajca vselej shranjevala v tacihi rečéh, ki jim ne pačijo okusa, toda kako je to mogoče? Jajce potegne skozi luščinje okus iz vsake reči, v katero jo bodeš dajala. Semtertje si pomaga gospodinja s tem, da prevleče jajca, predno jih shrani s kako snovjo, ki ničesar ne prepušča. Taka snov je lim ali tudi parasin, toda ali nima lim nič okusa?

Ravno to, da vzprejme jajce okus skozi luščinjo, utegne v časih prav priti.

Stori pa se to tako, da se dene v rez, v kateri hočeš shraniti jajca, nekaj bele detelje

ali tudi druge dišeče trave. Le-ta prešine skozi luščinje jajca ter jim daje znani okus teh trav. Ni se bati da dobi tega okusa ali vonjave jajce kje kedaj preveč. Se yé, da neka razmera mora biti med rezjo in deteljo. Prve mora zmerom več biti, kakor pa zadnje.

Sejmovi. Dne 3. marcija na Vranskem, v Račah (za konje), v Loki pri Zidanem mostu, v Lučanah, v Oplotnici in v Slov. Gradcu. Dne 5. marcija v Mariboru in v Tilmiči. Dne 6. marcija pri sv. Petru pod sv. Gorami in v Radgoni. Dne 8. marcija na Pilštanji in na Vidmu.

Dopisi.

Iz Celjske okolice. (Taki so!) Kakor povsod nemškutarska stranka skuša se s strahovanjem obdržati na krmilu, tako je bilo tudi pri zadnjih naših občinskih volitvah v naši občini. Ako je kateri Slovenec bil kakemu Nemcu ali nemškutarju le par goldinarjev dolžen, pa je vže ta Nemec, oziroma nemškutar ga hotel strahovati, češ, da mora z nemškutarji voliti, če ne, bode ga koj za svojih par krajcarjev tožil. In res, brž ko so volitve minole, pa so začeli s tožbama za zneske po 5 gld. itd. Med velikaši Stibeneggovcev je tudi Franc Svetel iz Hudinje. Mož je toliko srečen, da še ima tu pa tam kak goldinar izposojen; misli toraj, da se mu mora zarad teh par goldinarjev vse vklanjati. Imel je med drugimi od vrlega narodnega moža Golavšeka iz Lokrovca tirjati za prodanih par konjev, katerih eden pa je hitro krepnil, okoli 200 gld. Pa Golavšek, volilec v II. razredu, ni hotel, kakor noben Lokrovčan ne, z nemškutarji potegniti. Dne 10. januarja je bila volitev, in koj po volitvi je letel Svetel k dr. Glantschniggu tako, da je vže 10. jan. bila tožba zoper Golavšeka napravljena. No pa temu veselju je bilo kmalu konec; posojilnica Celjska prevzela je dolg z odstopnim pismom ter vrgla tje tistih par goldinarjev tožniku. — Iz tega in enakih slučajev razvidi se, kako prijatelji slovenskega kmeta so Nemci, in pristaši nemškutarske stranke. Njim je Slovenec samo za to, da bi jim bil suženj, se jim vklanjal, prodajal svoje narodno poštenje in glasoval za nemškutarske neumnosti, kakor hitro pa noče več nemškutarji biti suženj, pa ga skušajo oškodovati in če mogoče vničiti. Nasprotno pa, mnogo je takih, ki so se dali od nemškutarjev preslepiti, da so ž njimi volili, in akoravno so dolžni narodnjakom, ni se jim zarad tega niti krajcarja škode napravila. Slovenci so pač prijatelji Slovencem, celo zaslepljenim, katere sicer obžaljujejo, pa jim vendar nočejo oškodovati. Ljudi pa, ki vlečejo z nemškutarji, čuvajmo se pa, kakor samega zlo-deja! —